

БЮЛЕТИН

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ НА ИНВАЛИДИ

NATIONAL FEDERATION OF
EMPLOYERS OF DISABLED PEOPLE

София 1000, бул. "Дондуков" № 11; тел.: 02 986 53 09; тел./факс: 02 986 53 00;

e-mail: nfri@abv.bg; <http://www.nfri.bg/>

Година XVI, брой 11 м.ноември 2023 г.

В ТОВА ИЗДАНИЕ

1. Новини – стр.1 – стр.9
2. Проекти и програми – стр.9 – стр.17

НОВИНИ

Заседание на Съвета на ЕС по заетост и социална политика

На 28 ноември 2023 г. на заседание на Съвета на Европейския съюз по заетост и социална политика в Брюксел, ресорните министри на държавите-членки на ЕС, одобриха позиция на Съвета по важната Директива за създаване на Карта на ЕС за хората с увреждания и Карта на ЕС за паркиране за лица с увреждания за улесняване на упражняването на правото на свободно движение на хората с увреждания в рамките на Съюза и за пълноценното им включване в обществото.

В рамките на заседанието министрите проведоха дебати относно социалните инвестиции, плана за действие на ЕС срещу расизма за периода 2020 - 2025 г. и екологосъобразното колективно договаряне като част от Европейския семестър за 2024 г.

Приети бяха четири заключения на Съвета относно демокрацията на работното място, прехода на системите за полагане на грижи, Специалния доклад № 20/2023 на Европейската сметна палата за подкрепата за хората с увреждания и за цифровизацията в координацията на социалната сигурност.

врокомисарят по работните места и социалните права Никола Шмит представи пакета за стартиране на цикъла на Европейския семестър за 2024 г., обхващащ и проекта на Съвместния доклад по заетостта, който очертава областите, в които държавите членки, включително и България, трябва да положат усилия за постигане на напредък.

Министрите оцениха изключително високо обсъждането на подхода за социални инвестиции в социалния дневен ред на ЕС. Те се обединиха около мнението, че добре планираните социални инвестиции могат да повишат икономическия растеж, като по този начин подкрепят фискалната устойчивост, но също така играят решаваща роля за насърчаване на възходяща социална конвергенция. Те постигнаха съгласие, че е необходимо на социалния бюджет да се гледа на инвестиции в хората, не като разходи.

Визия за подкрепа на МСП чрез програма Конкурентоспособност и иновации в предприятията

Председателят на НФРИ взе участие в работата на заседанията на Комитета по наблюдение на програма Конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027 на 16.11.2023 г. и на програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация “ 2021-2027 на 17.11.2023 г.

Предвижда се до края на месец ноември Министерството на иновациите и растежа да обяви за кандидатстване процедурата „Разработване на иновации в предприятията“. Тя е с бюджет 127 млн. лв. и е по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ (ПКИП). Процедурата е насочена изцяло към подобряване на възможностите на българските компании да въвеждат нови модели и практики на работа, които са в синхрон със световните тенденции.

В момента активна за кандидатстване е процедурата „Внедряване на иновации“. По нея ще се финансират компании за придобиване на съоръжения, машини, оборудване, „ноу хау“ и др. Подкрепят се фирмите да стават по-модерни и екологично отговорни, в синхрон с насоките на ОИСР и съобразявайки се с въздействието върху околната среда и обществото.

През 2024 г. година ще стартират финансови инструменти на обща стойност 1.2 млрд. лв., които ще се управляват от Фонд мениджър на финансовите инструменти (Фонд

на фондовете). Чрез този ресурс ще се стимулира развитието на предприемаческата и стартър екосистема. Ще се подкрепят стартиращи компании във всички етапи на развитие – от началната до крайната фаза, както и дейности в областта на дигитализацията. Ще бъдат отворени още инструменти за рисково финансиране, за енергийна и ресурсна ефективност и за кръгова икономика” под формата на гаранционен продукт.

Очаква се да бъде приложен подходът за смесена подкрепа на фирмите – чрез комбинация от финансови инструменти и грантове. Близо 157 млн. лв. безвъзмездна финансова помощ ще се отпускат паралелно със средства от гаранционен инструмент – Стартер фонд и Фонд за високорискови проекти за дигитализация. По същия начин ще се изпълнява и процедурата за въвеждане на технологии в областта на Индустрия 4.0. Тя ще е с бюджет 101.7 млн. лв., като грантовете ще се дават заедно с дългови инструменти. Очаква се мярката да стартира в края на 2024 г. Другата процедура по ПКП се очаква да бъде обявена през април. Тя ще е с бюджет 24 млн. лв., които ще се използват за защита на права по индустриалната собственост на компаниите.

До края на тази година предстои обявяването на други две процедури. Първата е за подкрепа на семейните дружества, предприятията от творческите индустрии и занаятите. Бюджетът на мярката е 117.5 млн. лв. и е за подобряване на производствения капацитет и пазарното присъствие на предприятията чрез придобиване на инструменти, машини, съоръжения и оборудване. Обявяването на мярката предстои през декември 2023 г. До края на ноември 2023 г. за кандидатстване ще стартира и процедурата за разработване на иновации в предприятията. Тя е с бюджет 127 млн. лв.

По линия на Българската банка за развитие също са налични различни възможности в подкрепа на иновативни и зелени проекти на малките и средни предприятия.

Среща с представители на ОИСР на 30 ноември 2023 г.

Председателят на НФРИ взе участие в работна среща между представители на национално представителните организации и представители на ОИСР за включването на хора с увреждания на пазара на труда.

Повреме на срещата с представители на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие ОИСР, Е.Тодорова посочи, че са необходими повече инвестиции за включване на хората с увреждания на пазара на труда с цел да подобрим тяхната икономическа активност, да повишим тяхната конкурентоспособност и удовлетвореност. Срещата се проведе в МТСП по искане на представители на ОИСР..

Представители и на другите организации изказаха своята удовлетвореност от съвместната работа с Министерството на труда и социалната политика в консултативния съвет на хората с увреждания.

НФРИ внесе Становище за промяна на Методика за финансиране на целеви проекти на специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания, съгл. чл. 49 от Закона за хората с увреждания

Във връзка със стартирала процедура за промяна на Методика за финансиране на целеви проекти на специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания, съгл. чл. 49 от Закона за хората с увреждания, Националната федерация на работодателите на инвалиди внесе становище за преодоляването на бариерите на пазара на труда за лица с увреждания и създаване на реални възможности за разкриване на нови работни места и разширяване участието на специализираните предприятия и кооперации в проекти.

Някои от забраните и ограниченията за участие по Методиката, описани в ал.1 на чл.9. напр. забраните за участие в т.7, т.10 и т.11 нямат аналог в други програми за малки и средни предприятия. Дори в тежките условия за допустимост по ОП Конкурентноспособност и иновации и ОП РЧР.

С цел създаване на възможности за пълноправно участие на специализираните предприятия и кооперации до конкурса НФРИ предлага:

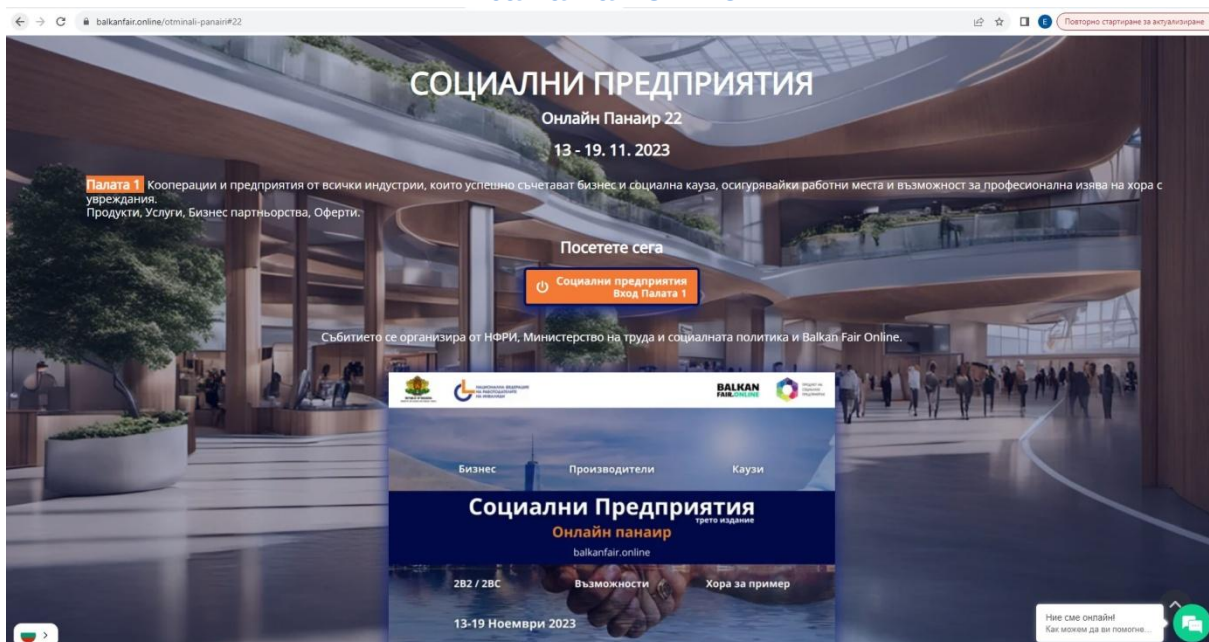
1. Да се преразгледат критериите за оценка на проектите и бонификация за насърчаване на участниците и създаване на заетост. Напр. първи бонус за създаване на заетост, втори за запазване на заетост. И в тази връзка приоритизиране на проекти за заетост.
2. Иновациите до момента не са приоритет или компонент на Методиката. Необходимо е да се създаде предпоставка за участие с проекти за насърчаване генерирането и внедряването на иновации в специализираните предприятия, т.е. насърчаване на маркетинга чрез сътрудничество между специализираните предприятия и кооперации и научни работници в търсенето на иновативни решения за управление; внедряване на научни постижения; утвърждаване на устойчиви решения за развитие, съчетаващи предприемачество със заетост и в тази връзка стимулиране на сътрудничеството между всички заинтересовани страни за внедряване на иновации.
3. Адекватно да се подкрепят фамилните бизнеси, социални предприемачи стартирали собствен бизнес и за това, че са малки не значи, че трябва да бъдат изключени от обхвата на Методиката. Дори напротив следва да бъдат насърчавани да се разширяват и да създават заетост и за други лица с увреждания. Тук трябва да се помисли как по-справедливо да се диференцира тяхното участие – дали с бонус точки или с промяна в процента на собствено участие.
4. Да отпаднат т.т.7, 10 и 11 от ал.1 на чл. 9.

5. По отношение недопускането на кандидати в конкурса, които имат изискуеми публични задължения - да се добави, с изключение на тези кандидати, които имат сключено споразумение с НАП за плащане на задълженията.
6. Предлагаме чл.10, ал.1, разпоредбата да се отнася единствено към проекти по глава втора.
7. Да отпадне ал.2 на чл.10 Когато кандидатстващо специализирано предприятие има персонал, чийто списъчен брой е не повече от 10 души, то не може да кандидатства с предложения по чл.15, ал.4.

Този текст ограничава участниците микро и малки предприятия да правят инвестиции в персонала си за обучение. Необходимо е да се направят консултации в тази посока.

8. В т.2. на ал.6 на чл.15 да се заплаща цялата такса дължима на сертифициращата организация, тъй като част от целия проес по сертификацията и няма логика да се плаща на 50% от финансиращия орган – АХУ. Второ, да се разшири обхвата на стандартите и с невключени, които предприятията и кооперациите биха внедрили.

Онлайн панаир „Социални предприятия” на платформата на Balkan Fair Online - balkanfair.online

Във връзка с Цел 2 „Създаване на партньорства и разпространение на добри практики в сферата на социалната икономика, подкрепа за развитие на социално-отговорна, дигитална, зелена и икономически активна социална и солидарна икономика” от Плана за действие по социална икономика 2022-2023 г., НФРИ и МТСП организираха

Онлайн панаир на социалните предприятия в дните 13-19 ноември 2023 г. на уеб платформата balkanfair.online под наименованието Онлайн панаир „Социални предприятия“. Дните на провеждане на събитието бяха избрани поради обявената Световна седмица на предприемачеството в тези дни: <https://nationaltoday.com/global-entrepreneurship-week/> GLOBAL ENTREPRENEURSHIP WEEK - November 13-19, 2023 - National Today

Бяха създадени благоприятни условия за развитие на дигиталния маркетинг, отговорен за технологичното развитие на един надежден и добре работещ бизнес, разпознаваем в дигиталното пространство и ускоряване на интеграцията на социалните предприятия в онлайн пространството, да бъдат по-успешни и да промотират дейността си, включително чрез присъствие в социалните мрежи, да развият марковата си идентичност и да бъдат разпознаваеми.

Предприятията от сектора на социалната икономика, участници в панаира успешно съчетават бизнес и социална кауза, като предоставят възможност на хора в неравностойно положение да намерят заетост и достойно заплащане за своя труд. Дейностите, извършвани от социалните предприятия са в разнообразни икономически дейности. 50 предприятия осигуряващи заетост на хора с увреждания участваха в изложението. Основната част от изложителите са от текстилната, хранително-вкусовата и преработваща промишленост, козметиката, арт изделия, туристически, консултантски, рекламни услуги и др. Изложителите представиха конфекция и трикотаж, народни носии, спално бельо, обувки, мебели, изделия от дърво, пластмасови изделия, работни и униформени облекла продукти за хора със слухови проблеми, пластмасови изделия, хотелски консумативи и билкова козметика, био-продукти, градинска мебел, хартиени пликосе, уеб-реклама и дизайн, туристически услуги; издателство; художествени и сувенирни стоки, приложно изкуство, разсад и саксийни цветя, ядки, стерелизирани плодово-зеленчукови консерви и др., както и услуги за хора с увреждания - арт-терапия и трудотерапия.

Организирането и провеждането на онлайн панаира за предприятията и кооперациите от социалната и солидарна икономика е целесъобразно, с оглед приноса за популяризиране дейността им пред обществеността и бизнес средите в страната, за разширяване на техните пазари, повишаване конкурентноспособността и успешната им адаптация към изискванията на европейския пазар.

Организирането на такива събития е целесъобразно и от гледна точка на социалния ефект, който имат за неравностойните групи работещи в тях, предоставяйки им нови възможности да се интегрират към обществото по най-подходящия за тях начин – чрез своя труд.

Повишаването на осведомеността и чувствителността към социалното предприемачество е важен етап към подобряване на живота на неравностойните групи на пазара на труда, засилване на толерантността между хората и изграждане на вътрешния социален капитал.

По този начин онлайн панаирът даде ясно послание за значимостта на социалното предприемачество в България, приносът към обществото, който дават неравностойните групи на пазара на труда за развитие на социалната икономика.

Посещение на Филипа Такър от Европейския форум за хората с увреждания по дейности на проект Възход, фаза 2, изпълняван от Националния съвет на хората с увреждания в България

В периода 6-8 ноември 2023 г. в гр.София на посещение на Националния съвет на хората с увреждания в България /НСХУБ/ беше Филипа Такър, представител за Централна и Източна Европа на Европейския форум за хората с увреждания /ЕФХУ/.

Проведоха се редица срещи – първата от които на 6 ноември т.г. с изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания доц.Йорданов за запознаване с опита и добрите практики за подкрепа на хора с увреждания и работодатели чрез проектно финансиране.

На 7 ноември 23 г. се проведе работна среща с ръководството на Съюза на слепите в България и членове на Националния съвет на хората с увреждания в България. По-късно в Базата на Съюза на слепите в България се състоя групова арт демонстрация „Достъпността – мост между сетивата“ за създаването на собствена творба – картина от всеки участник в обособена площ в базата. Участниците в груповата арт демонстрация 15 незрящи или с ограничено зрение, бяха подкрепени от художник-ментор Събина Данева. Подкрепата беше насочена при избор на тема, техники, които могат да използват, наставления по време на работата, поддръжка от придружителите при избор на цвят за изобразяване на картината.

Филипа Такър посети услуги предоставяни за незрящи и слабовиждащи лица от Съюза на слепите в България и ПП „Успех“ осигуряващо заетост на тази целева

група.

В заседателната зала на базата се проведе съвместна среща с представителя на Европейския форум на хората с увреждания Филипа Такър и председателя на Националния съвет на хората с увреждания в България Е. Тодорова и членовете на съвета председателя на Съюза на слепите в България В. Долапчиев, председателя на Съюза на инвалидите в България Г. Колев, председателя на Асоциацията на родители на деца с увреден слух М. Кръстева. Бяха обсъдени предизвикателствата пред Националния съвет на хората с увреждания в България и проведените до момента инициативи по проект Възход, фаза 2, който се управлява от Европейския форум на хората с увреждания с финансовата подкрепа на Фондация Сити (Citi). „Възход“ е част от глобалната инициатива „Пътеки към прогреса“ („Pathways to Progress“) на Фондация Сити. С проектите, изпълнявани във всяка една от петте държави – България, Чехия, Унгария, Румъния и Словакия, специално насочени към местните потребности, се очаква изграждане на движение, което гарантира правата на хората с увреждания, и в частност на младежите със специфични потребности. В България проектните дейности се организират от Националния съвет на хората с увреждания в България като член на Европейския форум на хората с увреждания.

На 8.11.2023 г. Филипа Такър се запозна с дейността на общинско предприятие „Лозана“ ЕАД предоставящо заетост на хора с увреждания. Във визитата участие взеха Е. Тодорова, председател на НСХУ и Г. Колев, председател на Съюза на инвалидите в България.

До момента са реализирани три арт работилници за незрящи и с ограничено зрение – на 7.11.2023 г. в гр.София в Базата на Съюза на слепите, на 9.06.2023 г. в гр.Варна, Дома на културата на слепите „Успех“ и на 12.06.2023 г. в гр.Пловдив, Националния център за рехабилитация на слепи, с активното участие на Съюза на слепите в България. Подобни изяви възпитават обществото в толерантно отношение към различията и положителна промяна на обществените нагласи.

С цел максимална информираност и публичност в дните на провеждането на арт работилниците се проведеха пресконференции със заинтересовани страни, на които председателят на Националния съвет на хората с увреждания Е.Тодорова запозна присъстващите с дейностите и финансовата подкрепа от Фондация Сити по проекта Възход, фаза 2.

Проведени са четири застъпнически кампании със студенти на тема „Невидият враг - дискриминацията“ в Университет проф.Асен Златаров в Бургас, „Измеренията на стабилността – възможните финансови източници за дейността“ в Бургаския свободен университет, „Полет към успеха – медийно позициониране“ в Варненски университет Черноризец Храбър и „Без граници – Директивата за уеб достъпност“ в Пловдивския свободен университет. Предстои провеждане на последната застъпническа кампания „Убеждаване на неубедимите – изкуството на комуникацията“ в края на месец ноември.

Последната дейност по проекта обучение на тема „Младежко лидерство“ за младежи с увреждания ще се проведе до 15 декември.

Мненията, изразени в настоящето са тези на Националния съвет на хората с увреждания в България и следователно по никакъв начин не могат да се приемат, че отразяват официалното мнение на финансиращия партньор Фондация CITI и Европейския форум за хората с увреждания.

ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ

BG05SFPR002-1.004 „Адаптирана работна среда“

Краен срок за кандидатстване: **31.12.2023 г., 17:00 ч.**

Министерството на труда и социалната политика чрез Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“, кани допустимите бенефициенти да представят проектни предложения по процедура чрез подбор на проектни предложения с един краен срок за кандидатстване № BG05SFPR002-1.004 „Адаптирана работна среда“.

В рамките на настоящата процедура се цели предоставяне на помощ на предприятията за посрещане на новите предизвикателства, свързани с осъществяването на прехода към климатично неутрална икономика и променящите се модели на работа, вкл. осигуряване на здравословна и безопасна работна среда.

РАЗМЕР И РЕЖИМ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ПОМОЩ

- Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 50 000 лева.
- Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 391 166 лева.

Процедурата е в съответствие с Регламент 1407/2013 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по режим „de minimis“, съгласно който максималният

размер на помощта за едно и също предприятие е в размер на левовата равностойност на 200 000 евро (391 166 лв.) за период от три бюджетни години.

СЪФИНАНСИРАНЕ

- За кандидати микро, малки и средни предприятия съфинансиране не се изисква.
- За кандидати големи предприятия се изисква съфинансиране в размер на 20% от общата стойност на проекта.

ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

Допустим кандидат е лице със самостоятелна правосубектност, което има право да осъществява дейност на територията на Република България, търговец по смисъла на чл. 1 от Търговския закон, който отговаря на следните условия:

- Отговаря на изискванията за предоставяне на минимални помощи, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013 (виж. т.2).
- Разполага с финансов капацитет¹.
- Разполага с оперативен капацитет: има опит в изпълнението на поне една от дейностите, включени в проектното предложение или има успешно изпълнен поне един проект, финансиран със средства от ЕС, националния бюджет или други донори, в който е участвал в ролята на кандидат или партньор.

ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ

ДЕЙНОСТ 1 (ЗАДЪЛЖИТЕЛНА)

Разработване и прилагане на „зелени“ модели² на организация на труд съобразно спецификата на конкретните работни места в предприятията. Изготвяне на „зелени“ карти за организация на работни процеси на конкретните работни места. Обучение на лицата от целевата група, насочено към внедряване на „зелени“ модели на организация на труд.

Дейността се възлага на външен изпълнител. В случай че кандидатът разполага със служители с подходяща квалификация, се допуска да изпълни тази Дейност самостоятелно, като в този случай не се допуска залагането на разходи за изпълнението на тази Дейност в бюджета на проекта.

¹ Финансовият капацитет се оценява съгласно Методика за оценка на финансовия капацитет – приложение към Условието за кандидатстване, въз основа на данни от Счетоводния баланс за 2022 г. За предприятия, създадени през 2023 г. финансовият капацитет се оценява въз основа на данни от Счетоводния баланс за най-малко 3 месеца, предхождащи датата на обявяване на процедурата.

² Свързани например с: 1) Внедряване в предприятието на нови екологични производствени инвестиции, поради които се променя организацията на труда в предприятието; 2) Въвеждане на промени в организацията на работа за включване на екологосъобразни дейности в конкретни работни процеси и на определени работни места; 3) Изграждане на цялостна екологосъобразна („зелена“) фирмена култура и мотивиране на екологосъобразното мислене на служителите; и др.

ДЕЙНОСТ 2

Осигуряване на превенция и профилактика на „бърнаут“ на работното място и „ефекти от COVID пандемията върху менталното здраве“ - психологическа подкрепа

Дейността се възлага на външен изпълнител. В случай че кандидатът разполага със служители с подходяща квалификация, се допуска да изпълни тази Дейност самостоятелно, като в този случай не се допуска залагането на разходи за изпълнението на тази Дейност в бюджета на проекта.

ДЕЙНОСТ 3

Закупуване на лични предпазни средства (ЛПС)³ и специално работно облекло

С изпълнението на тази дейност кандидатът задължително следва да надгради минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд⁴. Заложените за закупуване ЛПС и специално работно облекло следва:

- Да отговарят на точния брой на заетите към момента на кандидатстване лица по длъжности, които ползват средствата за защита; и
- Да бъдат планирани съгласно срока за износване в списъка на работните места и видовете работни процеси, при които е необходимо да се използват ЛПС и/или специално работно облекло, утвърден въз основа на извършената оценка на риска на работните места⁵.

ДЕЙНОСТ 4

Осигуряване на колективни предпазни средства⁶, вкл. модернизация и/или реконструкция, и/или обезопасяване на съществуващи обекти, технологични процеси, машини и съоръжения, свързани с подобряване условията на труд

³ Съгласно ЗЗБУТ, „Лично предпазно средство“ е всяко приспособление, екипировка, проектирано да се носи или използва от работещия, за да го предпазва от една или повече възможни опасности, заплашващи неговото здраве и безопасност при работа, както и всяко допълнение, принадлежност или специално работно облекло, проектирани за същата цел.

⁴ Съгласно ЗЗБУТ, „Минимални изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда“ са най-малките допустими изисквания за опазване на здравето на работещите и осигуряването на тяхната безопасност при работа. По процедурата е задължително реализирането на по-високи изисквания, с което да се постигне по-добро ниво на предпазване на работещите.

⁵ Списъкът следва да отговаря на изискванията на чл. 17, ал. 3, т. 1-4 от Наредба № 3 от 19 април 2001 г. (изм. и доп. ДВ. бр. 99 от 26 Ноември 2021 г.) за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на ЛПС на работното място.

⁶ Съгласно ЗЗБУТ, "Средство за колективна защита" е проектно, конструктивно, технологично, организационно или друго техническо решение, което изолира пространството, в което може или се проявява опасността от местонахождението на работещите или други лица, които биха могли да бъдат увредени.

Примерен (неизчерпателен) списък на мерки за реконструкция/модернизация на обекти, машини и подходящи за закупуване средства за колективна защита се съдържа в **ПРИЛОЖЕНИЕ** към настоящото Резюме.

Допустимо извършването на текущ и основен ремонт, при условие, че помещението е собствено или кандидатът има договор за наем за него.

Допустимо е закупуването на оборудване и обзавеждане.

ДЕЙНОСТ 5

Осигуряване на социални придобивки за работещите, вкл. ремонт и оборудване на места за отдих, рехабилитация, спорт, хранене и почивка в предприятията и др.

За осъществяване на дейността е допустимо да се закупи оборудване, необходимо за обзавеждане на помещения за отдих, рехабилитация, спорт, хранене и почивка в предприятията, което следва да бъде обосновано във формуляра за кандидатстване (в описанието на конкретната дейност).

Допустимо е извършването на текущ и основен ремонт, при условие, че помещението е собствено или кандидатът има договор за наем за него.

1. НЕДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ

- Не се допуска изпълнението на дейности по едно и също проектно предложение едновременно на територията на двата типа региони – регион в преход и слабо развит регион⁷. Кандидатът следва да осъществява/изпълнява дейностите по проекта в един и същ тип регион или на територията на два или повече слабо развити региона.
- В рамките на Дейност 4 не е допустимо закупуването на машини и съоръжения, свързани с модернизация или технологично обновление на производствената дейност на предприятието (изработване на продукти или предоставяне на услуги), разширяване на производствения капацитет и/или разнообразяване на предлаганите продукти/услуги, такива за осигуряване извършването на административните дейности на предприятието и други, касаещи присъщата дейност в предприятието.
- В рамките на Дейност 5 не е допустима замяната на съществуващи части от оборудване в помещенията за отдих, хранене и спорт с нови от същия вид оборудване. Допустимо е закупуване на нови по вид артикули, с които помещенията не са разполагали до момента.

⁷ Регион в преход - Югозападен регион за планиране (ЮЗР) (NUTS-2), в т.ч.: София град (столица), София област, Област Благоевград, Област Перник, Област Кюстендил. Слабо развити региони – регионите извън ЮЗР.

ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

Видове допустими разходи	Максимален размер
I. ПРЕКИ РАЗХОДИ	
1) Разходи за услуги	
Разходи за разработване и прилагане на "зелени" модели на организация на труд съобразно спецификата на конкретните работни места в предприятията. Изготвяне на "зелени" карти за организация на работни процеси на конкретните работни места. Обучение на лицата от целевата група насочено към внедряване на "зелени" модели на организация на труд. (Дейност 1)	До 200 лв. на участващо в дейността лице от целевата група, но не повече от 20 000.00 лв. общо за цялата дейност.
Разходи за осигуряване на превенция и профилактика на "бърнаут" на работното място и "ефекти от Covid пандемията върху менталното здраве"- психологическа подкрепа. (Дейност 2)	До 200 лв. на участващо в дейността лице от целевата група, но не повече от 20 000.00 лв. общо за цялата дейност.
2) Разходи за материали	
Разходи за закупуване на ЛПС и специално работно облекло, необходими за осъществяване на Дейност 3 „Закупуване на лични предпазни средства и специално работно облекло“.	Няма ограничение
3) Разходи за материални активи	
Разходи за закупуване на средства за колективна защита, свързани с подобряване условията на труд, необходими за осъществяване на Дейност 4.	Няма ограничение
Разходи за обзавеждане и оборудване, необходимо за осъществяването на Дейност 5.	Няма ограничение
Разходи за застраховка на придобитото оборудване за осъществяването на Дейност 4 и Дейност 5.	Няма ограничение
4) Разходи за СМР	
Разходи за СМР за модернизация и/или реконструкция, и/или обезопасяване на съществуващи обекти, технологични процеси, машини и съоръжения, свързани с подобряване условията на труд, необходими за осъществяване на Дейност 4	Общо до 15% от преките разходи
Разходи за СМР на помещенията, свързани с изпълнението на Дейност 5	
II. НЕПРЕКИ РАЗХОДИ	10% от допустимите

разходи, необходими за цялостно администриране, управление, оценка и добро финансово изпълнение. (залагат се задължително)	преки разходи
--	---------------

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ - Не повече от 18 месеца.

Пълният комплект Условия за кандидатстване е публикуван на: <https://eumis2020.government.bg>

Проектните предложения по настоящата процедура чрез подбор, следва да бъдат подадени само по електронен път с Квалифициран електронен подпис (КЕП) като се използва Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България (ИСУН 2020) – <https://eumis2020.government.bg>

Списък на мерки за реконструкция/модернизация на обекти, машини и подходящи за закупуване средства за колективна защита

С оглед подпомагане на кандидатите относно допустимите за финансиране разходи, свързани с изпълнението на Дейността 4, се прилага примерен (неизчерпателен) списък на мерки за реконструкция/модернизация на обекти, машини и подходящи за закупуване средства за колективна защита, съобразно идентифицираните рискове:

1. Защита от прах, токсични и други вредни вещества

- Локална аспирационна система при източника на отделяне на вредни вещества.
- Нагнетателна вентилационна система за чист въздух в работното помещение.
- Вакуумни системи за почистване с цел намаляване на вторичните източници на замърсяване.
- Аварийни вентилационни системи

2. Защита от наднормен шум

- Защитни прегради, ограждения, шумопоглъщащи покрития на стени и тавани.
- Заглушаване или изолация на стените и таваните на работните помещения, в т.ч. екрани, кожуси, и др. ограждения около източниците на производствен шум.
- Звукоизолирани кабинки за работещите в производствени помещения с наднормен шум

3. Защита от вибрации при работа

- Поставяне на фундамент (различен от този на производственото помещение) под източника на вибрации, демпфериране на вибриращите машини.
- Осигуряване на допълнително оборудване към машините, намаляващо риска от вибрации (седалки, които поглъщат вибрациите; ръкохватки, намаляващи вибрациите и др.).

4. Защита от навлизане в опасна зона

- Ограждения – плътни, мрежести, прозрачни.
- Блокировки – механични, електрически или др.
- Ограждения с блокировки.
- Предпазители.
- Предпазители с блокировки.
- Екрани
- Устройства, оптични и други сензори следящи опасната зона.

5. Защита от падащи предмети

- Козирки, навеси, прегради.
- Тунели.
- Мрежи.
- Бордови дъски.

6. Защита от летящи, изхвърлени частици и/или предмети

- Предпазители.
- Предпазни екрани.
- Паравани, ограждения.

7. Защита от падане от височина и падане при придвижване по стълби или наклон

- Парапети, перила, бордова дъска.
- Мрежи.
- Осигурителни линии.

8. Защита от допир до горещи повърхности

- Изолиране на зоните.
- Ограждения, екрани.
- Изолиращи покрития.

9. Защита от потенциално експлозивна атмосфера, защита от опасни пари или аерозоли на химични агенти, прах

- Обща вентилация.
- Локална аспирация.
- Система от блокировка свързана с техническо средство за анализ на съдържанието на горими газове, пари или частици- газсигнализатори, газанализатори.
- Аварийни душеве за промиване на очите на работещите или цялото тяло (не е допустим съпътстващ ремонт на санитарни помещения, зони за отдих и др.).

10. Защита от опасни лъчения

- Предпазни екрани - защитни покрития.
- Система от блокировка, свързана с техническо средство за анализ на работната среда за наличие на вредни емисии - автоматичен контрол.
- Екраниране на лазерните устройства, отстраняващо възникването на опасности за здравето на работещите.

- Оптически устройства за наблюдение или регулиране на лазерните устройства, така, че да не възниква опасност за здравето в резултат на лазерно лъчение.

11. Защита от електростатични заряди

- Система за изравняване на потенциалите и заземяване на металните части на работното оборудване и помещението.
- Система за оросяване, неутрализиране или йонизиране на атмосферата с цел повишаване проводимостта ѝ.
- Използване на токопроводими подови настилки в производствените помещения.

12. Защита от електромагнитни полета

- Излъчващите елементи се екранират поотделно, като генераторът се екранира с общ екран.
- Екраниране с плътен материал или с метална мрежа.
- Предупредителна сигнализация или блокировка.

13. Защита от неблагоприятен микроклимат

- Системи подобряващи микроклимата – температура, влажност, скорост на въздушното течение.
- Вентилационни системи за осигуряване на свеж въздух /нагнетателна вентилационна система/.
- Въздушни, механични или водни завеси за относително изолиране на зоните и помещенията с неблагоприятен микроклимат.
- Подмяна на дограма.
- Изграждане на окачени тавани с цел намаляване обема на помещенията.
- Климатични системи/климатици.

14. Изкопи

- Платна за защитни системи за изкопи.
- Технически средства за ограждане и сигнализиране на изкопите, когато това се изисква.
- Газсигнализатори.

15. Защита от пожар и взрив

- Система от хидранти, шлангове със струйници.
- Автоматична пожарогасителна инсталация.
- Пожароизвестителна инсталация.
- Автоматични газанализатори.
- Мълниезащитна инсталация.

16. Защита при работа в ограничени пространства

- Полиспапни системи за спасяване.
- Газсигнализатори.

17. Защита при аварии и природни бедствия

- Система за аварийно известяване с цел евакуация.

18. Електробезопасност

- Изолиращи щанги.
- Изолиращи стълби.
- Изолиращи площадки.
- Диелектрични килимчета.
- Предпазни екрани.
- Временни ограждения.
- Преносими заземители.
- Изолиращи щанги за преносими заземители.
- Изолиращи оперативни щанги.

19. Защита от биологични агенти в работната среда

- Подходяща вентилация (общообменна, изсмукваща и вкарваща-нагнетяваща).

20. Ергономия при работа

- Ергономични офис столове.
- Ергономични работни столове.

Не е допустимо закупуването на машини и съоръжения, свързани с модернизация или технологично обновление на производствената дейност на предприятието (изработване на продукти или предоставяне на услуги), разширяване на производствения капацитет и/или разнообразяване на предлаганите продукти/услуги, такива за осигуряване извършването на административните дейности на предприятието и други, касаещи присъщата дейност в предприятието.

Не е допустима замяна на едно производствено (работно) оборудване с друго, дори в случай, че новото осигурява по-безопасни или здравословни условия за работещите лица.

екипът на НФРИ